

Condom use behavior among reproductive age in Phayao province

Narong Chaitiang^{1*} Patipat Vongruang²

Abstract

This research aims to study 1. the general behavior characteristics of reproductive age in Phayao province, 2. condoms use among reproductive age and 3. the relationship of general behavior characteristics and condoms use among reproductive age. The data collected by questionnaire with Cronbach's alpha confidence reliability of 0.961. Data were analyzed using descriptive statistics and Chi Square. The Reliability estimated by Cronbach's alpha, is .961. The descriptive statistics and Chi Square were used for data analysis.

The results indicate that 58.5% of reproductive age in the province were males among which 38.0% were between 20-21 years of age , 69.0% graduated with bachelor's degree, 57.5% did not have part-time or special work, and 87.0% received income from parents whereas 38.0% had income between 5,001-7,500 baht/month. Condom use behavior among reproductive age in Phayao province were as follows: 66.2% drink alcohol, 71.5% has high level of knowledge in condom use, with 52.5% has moderate level in attitudes, with 48.3% has high level of the enabling factors, 45.8% had never been to adult entertainment places such as nightclub, and 59.5% of reproductive age in Phayao province has a high level of condom use behavior. This behavior is associated with gender, age, education level, status, part time, monthly income, alcohol drinking adult, entertainment venues, knowledge and attitudes. Therefore, parents, school, and public health agencies should campaign for condom use appropriately.

Keywords: condom, reproductive age, Phayao Province

¹ Lecturer Public Health, School of Medicine, University of Phayao.

² Lecturer Environmental Health, School of Medicine, University of Phayao.

*Corresponding author: konakangku69@gmail.com

พฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยของกลุ่มวัยเจริญพันธุ์ในจังหวัดพะเยา

ณรงค์ ใจเที่ยง^{1*} ปฏิพัทธ์ วงศ์เรือง²

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยของวัยเจริญพันธุ์ในจังหวัดพะเยา มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาลักษณะทั่วไปของวัยเจริญพันธุ์ในจังหวัดพะเยา 2) ศึกษาพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยของวัยเจริญพันธุ์ในจังหวัดพะเยา 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของลักษณะพฤติกรรมทั่วไปกับการใช้ถุงยางอนามัยของวัยเจริญพันธุ์ในจังหวัดพะเยา เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถาม โดยมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.961 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และ Chi Square test

ผลการศึกษา พบว่า ลักษณะของวัยเจริญพันธุ์ในจังหวัดพะเยา พบว่า มีเพศชายร้อยละ 58.5 อายุระหว่าง 20-21 ปี ร้อยละ 38.0 สำเร็จการศึกษาปริญญาตรี ร้อยละ 69.0 สถานภาพโสด ร้อยละ 57.5 ไม่ทำงานพิเศษ ร้อยละ 87.0 มีรายได้จากผู้ปกครองอยู่ในช่วง 5,001-7,500 บาทต่อเดือน ร้อยละ 38.0 พฤติกรรมการใช้ถุงยางของวัยเจริญพันธุ์ในจังหวัดพะเยา พบว่า มีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ร้อยละ 66.2 มีความรู้เกี่ยวกับการใช้ถุงยางอนามัยอยู่ในระดับสูง ร้อยละ 71.5 ทัศนคติระดับปานกลาง ร้อยละ 52.5 ปัจจัยเอื้อระดับปานกลาง ร้อยละ 48.3 ปัจจัยเสริมระดับสูง ร้อยละ 45.8 และไม่เคยใช้สถานเริงรมย์ ร้อยละ 59.5 วัยเจริญพันธุ์ในจังหวัดพะเยามีพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยระดับสูง และพฤติกรรมนี้มีความสัมพันธ์กับ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ ทำงานพิเศษ รายได้ต่อเดือน เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ สถานเริงรมย์ ความรู้ ทัศนคติ ดังนั้นผู้ปกครอง สถาบันการศึกษาและหน่วยงานทางสาธารณสุขควรให้ความสำคัญในการรณรงค์การใช้ถุงยางอนามัยให้ถูกวิธี

คำสำคัญ: ถุงยางอนามัย / กลุ่มวัยเจริญพันธุ์ / จังหวัดพะเยา

¹อาจารย์ประจำสาขานามัยชุมชน คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา

²อาจารย์ประจำสาขานามัยสิ่งแวดล้อม คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา

*Corresponding author: konakangku69@gmail.com

บทนำ (Introduction)

ในสถานการณ์ปัจจุบันโรคติดเชื้อทางเพศสัมพันธ์เป็นปัญหาสำคัญทั่วโลก ซึ่งจากรายงานของศูนย์ควบคุมและป้องกันโรคประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่าประชากรที่มีเพศสัมพันธ์ในกลุ่มอายุ 15-19 ปี และ 20-25 ปี เป็นกลุ่มที่มีความเสี่ยงสูงมากในการติดเชื้อ STD และร้อยละ 25 ของประชากรที่มีเพศสัมพันธ์แล้วคือกลุ่มวัยเจริญพันธุ์ที่มีอายุ 15-25 ปี ในประเทศไทย อัตราการติดเชื้อ STD และ HIV/AIDS กำลังสูงขึ้นในกลุ่มวัยเจริญพันธุ์ไทยเช่นเดียวกัน - ที่ผ่านมามีพบว่าวัยเจริญพันธุ์ส่วนใหญ่มีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัย โดยพบว่า วัยเจริญพันธุ์ที่มีเพศสัมพันธ์บ่อย มีเพียงร้อยละ 10 เท่านั้นที่ใช้ถุงยางอนามัยอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งเป็นความเสี่ยงต่อปัญหาการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงปรารถนาและส่วนใหญ่มีการทำแท้ง การติดเชื้อทางเพศสัมพันธ์ โดยเฉพาะการเป็นมะเร็งทางอวัยวะสืบพันธุ์ การตายคลอดของทารกและการติดเชื้อ HIV/AIDS (องค์การอนามัยโลก, 2560) เด็กและเยาวชนถือเป็นกำลังสำคัญต่อการพัฒนาประเทศในอนาคต แต่ในสภาพสังคมไทยปัจจุบันมีปัจจัยหลายด้านที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพและอุปสรรคต่อการสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีของเด็กและเยาวชนไทย พฤติกรรมทางเพศของวัยเจริญพันธุ์ในปัจจุบันนอกเหนือจากเรื่องเดิมมากขึ้นทุกทีเช่น การเลือกคู่อุปการจะถือเอาความรักเป็นสิ่งสำคัญ ไม่ชอบการคลุมถุงชน การคบเพื่อนต่างเพศเป็นไปอย่างอิสระเสรี เพราะเห็นว่าไม่ใช่เรื่องน่าละอาย หญิงสาวให้ความสำคัญในการครองตัวเป็นหมั้นพรหมจรรย์ถึงวันแต่งงานน้อยลง ประกอบกับความเข้าใจ ที่ไม่ถูกต้องในเรื่องเพศ ทำให้วัยเจริญพันธุ์ มีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่ถูกต้องเหมาะสม เช่น การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร การสำส่อนทางเพศ การเป่ียงเบนทางเพศ เช่น การรักร่วมเพศ เป็นต้น และเกิดปัญหาต่างๆ ตามมา เช่น การเป็นโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ การตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์ และปัญหาการทำแท้งที่ตามมา

จากการสำรวจด้านอนามัยเจริญพันธุ์ พ.ศ. 2560 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ แม้จะพบว่า โดยภาพรวมวัยเจริญพันธุ์ไทยทั้งเพศชายและหญิงที่มีอายุ 15-25 ปี ร้อยละ 31.4 เคยใช้ถุงยางอนามัยขณะมีเพศสัมพันธ์ แต่กลับมีแนวโน้มลดลงเมื่ออายุเพิ่มขึ้น กล่าวคือวัยเจริญพันธุ์อายุ 15-19 ปีเคยใช้ถุงยางอนามัย ร้อยละ 42.0 แต่กลับลดเหลือร้อยละ 28.4 ในกลุ่มอายุ 20-25 ปี - ต่อมากรมควบคุมโรค - กระทรวงสาธารณสุขจึงได้ทำการผลักดัน “ยุทธศาสตร์อนามัยแห่งชาติ ฉบับที่ 1” โดยจะเริ่มใช้ใน ปี 2558-2562 ประกอบด้วย (1) การส่งเสริมการยอมรับ - ลดอคติเกี่ยวกับถุงยางอนามัยและสารหล่อลื่น (2) การส่งเสริมการเข้าถึงการใช้ถุงยางอนามัยและสารหล่อลื่น (3) การพัฒนาระบบบริหารจัดการและการควบคุมคุณภาพ

ถุงยางอนามัย (4) การสร้างสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการส่งเสริมการใช้ถุงยางอนามัย และ (5) การติดตามและประเมินผลการส่งเสริมการดำเนินการใช้ถุงยางอนามัยโดยได้มีการส่งเสริมความรู้ สร้างเสริมทักษะชีวิตให้กับนักเรียน มีการจัดตั้งจุดบริการถุงยางอนามัยในสถานที่ต่างๆ สถานการณ์การคัดกรองโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และ HIV ในกลุ่มประชากรที่มีความเสี่ยงสูง ต่อการติดเชื้อ HIV พบว่า ในปี 2559 พบการติดเชื้อ HIV ในกลุ่มอายุ 15-25 ปี จำนวน 2 ราย คิดเป็นร้อยละ 2.7 ติดเชื้อซิฟิลิส จำนวน 3 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.86 ในกลุ่มชายตรวจทางโรค และพบติดเชื้อ HIV ในกลุ่มบริจาคโลหิต จำนวน 4 ราย คิดเป็นร้อยละ 0.37 โดยเยาวชนขาด ความตระหนักเรื่องพฤติกรรมทางเพศและการป้องกันโรคซึ่งพบว่าในปี 2559 วัยเจริญพันธุ์มี ความตระหนักในการใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งกับแฟนหรือคนรักน้อยมากคือกลุ่มนักเรียนชาย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งกับแฟนหรือคนรัก เพียงร้อยละ 35.71 ในขณะที่ กลุ่มนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งกับแฟนหรือคนรัก ร้อยละ 50 กลุ่มนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ร้อยละ 47.74 กลุ่มนักเรียนหญิง กลุ่ม ปวช. ชั้นปีที่ 2 ร้อยละ 55.65 ชายกลุ่มปวช. ชั้นปีที่ 2 ร้อยละ 37.10 กลุ่มคนงานชายร้อยละ 11.79 กลุ่ม คนงานหญิง ร้อยละ 50 และกลุ่มทหารเกณฑ์ใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งเมื่อมีเพศสัมพันธ์กับผู้อื่น ที่รู้จักกันแบบผิวเผิน ซึ่งถือว่าพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์และการขาดการป้องกันที่ถูกต้อง เสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และโรคเอดส์เป็นสัญญาณที่สำคัญที่กลุ่มเยาวชน พึงตระหนักเป็นอย่างยิ่ง (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2560)

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้น จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาพฤติกรรมการใช้ถุงยาง อนามัยของวัยเจริญพันธุ์ในจังหวัดพะเยาทั้งเพศชายและเพศหญิง โดยศึกษาจากลักษณะทั่วไป ของวัยเจริญพันธุ์ พฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยของวัยเจริญพันธุ์และศึกษาความสัมพันธ์กับ การใช้ถุงยางอนามัยของวัยเจริญพันธุ์ในจังหวัดพะเยา เป็นอย่างไร รวมทั้ง ความรู้ ทักษะต่อการ การใช้ถุงยางอนามัย เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการแก้ไขปัญหาในงานสาธารณสุขต่อไป

วัตถุประสงค์ (Objectives)

1. เพื่อศึกษาลักษณะทั่วไปของวัยเจริญพันธุ์ในจังหวัดพะเยา
2. ศึกษาพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยของวัยเจริญพันธุ์ในจังหวัดพะเยา
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ ระหว่างปัจจัยต่างๆกับการใช้ถุงยางอนามัยของวัยเจริญ พันธ์ในจังหวัดพะเยา

วิธีดำเนินการศึกษา (Methods)

การวิจัยเรื่องพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยของวัยเจริญพันธุ์ในจังหวัดพะเยา ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนและวิธีการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรคือกลุ่มวัยเจริญพันธุ์ในจังหวัดพะเยา โดยกลุ่มประชากร ที่ใช้ในการวิจัยเป็นกลุ่มวัยเจริญพันธุ์ ช่วงอายุ 18-25 ปี ทั้งเพศชายและเพศหญิงที่อาศัยอยู่ในจังหวัดพะเยา

การคำนวณขนาดและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง การสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบอย่างง่าย (Simple random sampling) และคำนวณหาขนาดจำนวนได้จากสูตรของทาโร ยามานะ ที่ระดับความคลาดเคลื่อน 0.05 เมื่อคำนวณแล้ว จึงได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน (Taro Yamane, 1967)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

งานวิจัยนี้มีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามรายบุคคล (Questionnaires) แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยของวัยเจริญพันธุ์ในจังหวัดพะเยา มีทั้งหมด 6 ส่วน ซึ่งปรับปรุงมาจากแบบสอบถามของ นายชัยชาญ บัวพันธ์ ซึ่งมีการทดสอบคุณภาพ โดยมีการออกแบบให้มีความเหมาะสมทั้งภาษามีความชัดเจน เข้าใจง่าย และสมบูรณ์ (ชัยชาญ บัวพันธ์, 2561)

การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการนำแบบสอบถามจำนวน 30 ชุดไปทำการทดสอบกับกลุ่มประชากร จำนวน 30 ชุด และนำข้อมูลที่ได้ไปทดสอบความเชื่อมั่น โดยวิธีของ Cronbach's Alpha เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) โดยได้ค่าความเชื่อมั่น 0.961

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างโดยใช้แบบสอบถาม
2. นำข้อมูลที่ได้ตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของแบบสอบถาม จากนั้นวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผลข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้สถิติสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

2. สถิติเชิงวิเคราะห์ (Analysis Statistics) ความสัมพันธ์กับการใช้ถุงยางอนามัยของกลุ่มวัยเจริญพันธุ์ในจังหวัดพะเยา โดยใช้สถิติไคสแควร์ (Chi-square test)

ผลการศึกษา (Results)

การวิจัยเรื่องพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยของวัยเจริญพันธุ์ในจังหวัดพะเยา ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย ดังนี้

วัตถุประสงค์ ข้อที่ 1. เพื่อศึกษาลักษณะทั่วไปของวัยเจริญพันธุ์ในจังหวัดพะเยา

ลักษณะประชากรของวัยเจริญพันธุ์ในจังหวัดพะเยา พบว่า เป็นเพศชาย ร้อยละ 58.5 อายุระหว่าง 20-21 ปี ร้อยละ 38.0 มีระดับการศึกษาปริญญาตรี ร้อยละ 69.0 สถานภาพโสด ร้อยละ 57.5 ไม่ทำงานพิเศษ ร้อยละ 87.0 มีรายได้จากผู้ปกครองอยู่ในช่วง 5,001-7,500 บาท ต่อเดือน ร้อยละ 38.0 และส่วนใหญ่อาศัยอยู่หอพัก-ร้อยละ 71.5

วัตถุประสงค์ ข้อที่ 2. ศึกษาพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยของวัยเจริญพันธุ์ในจังหวัดพะเยา

พฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยของวัยเจริญพันธุ์ในจังหวัดพะเยา พบว่า วัยเจริญพันธุ์ในจังหวัดพะเยามีพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยระดับสูง (ร้อยละ 57.3) มีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (ร้อยละ 66.2) มีความรู้เกี่ยวกับการใช้ถุงยางอนามัยอยู่ในระดับสูง (ร้อยละ 71.5) มีทัศนคติระดับปานกลาง (ร้อยละ 52.5) ปัจจัยเอื้อระดับปานกลาง (ร้อยละ 48.3) ปัจจัยเสริมระดับสูง (ร้อยละ 45.8) และไม่เคยใช้สถานเริงรมย์ (ร้อยละ 59.5)

วัตถุประสงค์ ที่ 3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับการใช้ถุงยางอนามัยของวัยเจริญพันธุ์ในจังหวัดพะเยา

ปัจจัยส่วนบุคคลซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ ทำงานพิเศษ รายได้ต่อเดือน เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ สถานเริงรมย์ ความรู้ ทัศนคติ มีความสัมพันธ์กับการใช้ถุงยางอนามัยของวัยเจริญพันธุ์ในจังหวัดพะเยา ดังตารางที่ 1 โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตาราง แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับการใช้ถุงยางอนามัยของวัยเจริญพันธุ์ใน
จังหวัดพะเยา (n=400 คน)

ปัจจัย	ระดับพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัย			χ^2	P-value
	สูง จำนวน (%)	ปานกลาง จำนวน (%)	ต่ำ จำนวน (%)		
เพศ				72.857	0.001**
ชาย	163 (69.7)	26 (11.1)	45 (19.2)		
หญิง	54 (32.5)	11(6.6)	101 (60.8)		
รวม	217(54.3)	37(9.3)	146(36.5)		
อายุ				27.335	0.001**
18 – 19 ปี	62 (47.0)	8 (6.1)	62 (47.0)		
20 – 21 ปี	77 (50.7)	21 (13.8)	54 (35.5)		
22 – 23 ปี	52 (59.8)	6 (6.9)	29 (33.3)		
24 - 25 ปี	26 (89.7)	2 (6.9)	1 (3.4)		
รวม	217(54.3)	37(9.3)	146(36.5)		
การศึกษา				27.615	0.001**
มัธยมศึกษา/ปวช.	53 (62.4)	7 (8.2)	25 (29.4)		
อนุปริญญา/ปวส.	32 (82.1)	6 (15.4)	1 (2.6)		
ปริญญาตรี	132 (47.8)	24 (8.7)	120 (43.5)		
รวม	217 (54.3)	37 (9.3)	146(36.5)		
สถานภาพ				51.235	0.001**
โสด	95 (41.3)	17 (7.4)	118(51.3)		
มีแฟน	122 (71.8)	20 (11.8)	28(16.5)		
รวม	217 (54.3)	37 (9.3)	146(36.5)		
งานพิเศษ				14.271	0.001**
ทำ	37(71.2)	8(15.4)	7(13.5)		
ไม่ทำ	180(51.7)	29 (8.3)	139(39.9)		
รวม	217 (54.3)	37 (9.3)	146(36.5)		
รายรับต่อเดือน				15.855	0.015*
ต่ำกว่า 5,000	66 (44.6)	15(10.1)	67 (45.3)		
5,001-7,500	87(57.2)	10 (6.6)	55 (36.2)		
7,501-10,000	48 (66.7)	7 (9.7)	17(23.6)		
10,001 ขึ้นไป	16(57.1)	5 (17.9)	7(25.0)		
รวม	217 (54.3)	37 (9.3)	146(36.5)		

ตาราง แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับการใช้ถุงยางอนามัยของวัยเจริญพันธุ์
ในจังหวัดพะเยา (ต่อ)

ปัจจัย	ระดับพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัย			χ^2	P-value
	สูง จำนวน (%)	ปานกลาง จำนวน (%)	ต่ำ จำนวน (%)		
การดื่มสุรา				72.857	0.001**
ดื่ม	180 (67.9)	31(11.7)	54(20.4)		
ไม่ดื่ม	37(27.4)	6 (4.4)	92(68.1)		
รวม	217 (54.3)	37 (9.3)	146(36.5)		
สถานเริงรมย์				33.505	0.001**
เคย	109(67.3)	21(13.0)	32(19.8)		
ไม่เคย	108(45.4)	16 (6.7)	114(47.9)		
รวม	217 (54.3)	37 (9.3)	146(36.5)		
ความรู้				6.355	0.042*
ระดับสูง	55(48.2)	7(6.1)	52(49.5)		
ระดับปานกลางและระดับต่ำ	162 (56.6)	30 (10.5)	94 (32.9)		
รวม	217 (54.3)	37 (9.3)	146(36.5)		
ทัศนคติ				6.355	0.042*
ระดับสูง	53(58.2)	8 (8.8.)	30 (33.0)		
ระดับปานกลาง	110 (52.4)	22 (10.5)	78(37.1)		
ระดับต่ำ	54(54.5)	7(7.1)	38(38.4)		
รวม	217 (54.3)	37 (9.3)	146(36.5)		

หมายเหตุ * p-value ≤ 0.05 **p-value ≤ 0.001

อภิปรายผล (Discussion)

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัยหัวข้อเรื่องพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยของวัยเจริญพันธุ์ใน จังหวัดพะเยา พบประเด็นที่มีความสัมพันธ์และนำมาอภิปรายประเด็นตามความสัมพันธ์ดังนี้

เพศ สถานเริงรมย์ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยของวัยเจริญพันธุ์ในจังหวัดพะเยา สอดคล้องกับ จักรกฤษณ์ พิญาพวงษ์ (2557) ได้ศึกษาพฤติกรรมทางเพศและปัจจัยกำหนดความตั้งใจใช้ถุงยางอนามัยของวัยรุ่นชายในสถานศึกษาจังหวัดอุดรดิตถ์

พบว่า เพศ และสถานเริงรมย์ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยของวัยรุ่นชาย ในสถานศึกษาจังหวัดอุดรธานี

อายุ การศึกษา รายรับต่อเดือน การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และการทำงานพิเศษมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยของวัยรุ่นชายในจังหวัดพะเยา สอดคล้องกับ สิริชัย มาตรศรี,(2555) ที่ศึกษาลักษณะการเลือกซื้อและพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยของวัยรุ่นไทย พบว่า อายุ รายได้ ระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับลักษณะการเลือกซื้อและพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัย สอดคล้องกับ บังอร เทพเทียน,(2551) ได้ศึกษาพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยอย่างสม่ำเสมอ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 5 และนักเรียนอาชีวศึกษา ปวช. ปีที่ 2 ในรอบ 5 ปี (พ.ศ.2547-พ.ศ.2551) พบว่า แอลกอฮอล์มีความสัมพันธ์ทำให้นักเรียนมีอัตราการใช้ถุงยางอนามัยลดน้อยลง และสอดคล้องกับ Thankian K, (2017)

ความรู้ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยของวัยรุ่นชายในจังหวัดพะเยา สอดคล้องกับพจนา หันจางสิทธิ์,(2558) ได้ศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อ HIV และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการใช้ถุงยางอนามัยของวัยรุ่นระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือตอนปลาย สํารวจใน 5 จังหวัด คือ กรุงเทพมหานคร อุดรธานี เพชรบุรี นครสวรรค์และพัทลุง พบว่า และสอดคล้องกับ Silassie A G,(2016)

ทัศนคติ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยของวัยรุ่นชายในจังหวัดพะเยา สอดคล้องกับ สุณิรัตน์ ยั่งยืน (2553) ได้ศึกษาระดับความตระหนักในเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัยต่อสุขภาพอนามัยและทางกฎหมายของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม พบว่า นิสิตเห็นด้วยมากที่สุดคือการใช้ถุงยางอนามัยสามารถป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ได้ร้อยละ 66.5 การใช้ถุงยางอนามัยทำให้ป้องกันการตั้งครรภ์ได้ แต่ไม่สอดคล้องกับพจนา หันจางสิทธิ์ (2558) ได้ศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อ HIV และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการใช้ถุงยางอนามัยของวัยรุ่นระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือตอนปลาย สํารวจใน 5 จังหวัด คือ กรุงเทพมหานคร อุดรธานี เพชรบุรี นครสวรรค์และพัทลุง พบว่า การมีทัศนคติต่อถุงยางอนามัยในเชิงบวกแต่ไม่ได้ช่วยให้นักเรียนใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งที่มีเพศสัมพันธ์

จากข้อค้นพบของงานวิจัย พบว่า วัยเจริญพันธุ์ในจังหวัดพะเยา มีพฤติกรรมการใช้ถุงยางทั้งเพศชายและเพศหญิง โดยจะพบว่าส่วนใหญ่มียายุอยู่ในช่วง 20-21 ปี วัยเจริญพันธุ์จะใช้ถุงยางอนามัยเมื่อไปเที่ยวในสถานเริงรมย์ และเมื่อมีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ นอกจากนี้จากการศึกษา ยังพบอีกว่า วัยเจริญพันธุ์มีระดับการศึกษาส่วนใหญ่ในระดับปริญญาตรี มีความรู้สูงในการใช้ถุงยางอนามัย และมีทัศนคติที่ดีในการใช้ถุงยางอนามัยสำหรับป้องกัน

ตนเอง ดังนั้น วัยเจริญพันธุ์ควรมีการศึกษาเรื่องโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และการป้องกันตนเองจากสถานการณ์เสี่ยงต่อการคุกคามทางเพศ และมีพฤติกรรมการดูแลตนเองจากสถานการณ์ความเสี่ยงอื่นๆ ได้อย่างเหมาะสม

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากผลการศึกษาพฤติกรรมการใช้ถุงยางของวัยเจริญพันธุ์ในจังหวัดพะเยา ผู้วิจัยได้รับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากวัยเจริญพันธุ์ผู้ตอบแบบสอบถาม และข้อควรปรับปรุงและพัฒนาจากผลการวิจัย สรุปได้ดังนี้

1. จากผลการวิจัยพบว่า วัยเจริญพันธุ์ ทั้งเพศชายและเพศหญิงใช้ถุงยางอนามัยในการมีเพศสัมพันธ์ โดยพบว่าสถานการณ์ที่เสี่ยงให้เกิดการใช้ ได้แก่ สถานะเรณู สถานการณ์การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เป็นจุดเริ่มต้นของการมีพฤติกรรมเสี่ยงในการใช้ถุงยางอนามัยของวัยเจริญพันธุ์ ดังนั้นควรมีการใช้ระเบียบ กฎหมายที่พูดถึงการเปิดสถานบริการบริการ อย่างเคร่งครัด หรือการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตามเวลาอย่างเคร่งครัดเป็นไปตามกฎระเบียบเพื่อลดสาเหตุอันจะนำไปสู่พฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยของวัยเจริญพันธุ์

2. ความรู้ และทัศนคติของวัยเจริญพันธุ์ ที่อยู่ในระดับสูง ซึ่งแสดงให้เห็นว่า วัยเจริญพันธุ์มีความรู้เรื่องการใช้ถุงยางอนามัยเป็นอย่างดี ประกอบการมีทัศนคติที่ดีต่อการใช้ถุงยางอนามัย ซึ่งนำไปสู่การปฏิบัติตนในการใช้ถุงยางอนามัย ข้อดี คือมีการป้องกันตนเอง และจะปฏิบัติตนอย่างถูกวิธีในการใช้ ถุงยาง และป้องกันโรคติดต่อที่จะเกิดขึ้นตลอดจนเป็นการคุมกำเนิด ข้อเสีย เป็นการสนับสนุนให้มีเพศสัมพันธ์กันไปทั่ว ซึ่งวัยเจริญพันธุ์เป็นวัยที่พร้อมสำหรับการมีครอบครัว หากไม่มีการเตรียมตัวจะนำไปสู่ปัญหาต่างๆ ตามมา

3. การให้ข้อมูล ข่าวสารที่เกี่ยวกับการป้องกันตนเองจากสถานการณ์เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ หรือการให้ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ถุงยางอนามัยเพิ่มเติมตั้งแต่วัยเรียน วัยรุ่น วัยเจริญพันธุ์ วัยทำงาน ตลอดจนสนับสนุนให้มีการรณรงค์ผ่านอาสาสมัคร แกนนำแต่ละวัย ผ่านสถาบันการศึกษา หน่วยงานสาธารณสุข ชุมชน และองค์กรต่างๆ

ดังนั้น การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นส่วนหนึ่งที่พบว่าวัยเจริญพันธุ์ในจังหวัดพะเยา มีพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยเป็นอย่างดี มีความรู้ในระดับสูง มีทัศนคติที่ดีในการใช้ถุงยางอนามัย และทราบสถานการณ์ที่จะส่งผลทำให้เกิดการใช้ คือ สถานะเรณู และการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ด้วยเหตุผลเหล่านี้การให้ความสำคัญเพื่อหลีกเลี่ยงความเสี่ยงต่อปัจจัย

ต่างๆ ที่ทำให้เกิดการใช้ถุงยางในวัยเจริญพันธุ์ สถาบันการศึกษา องค์กร หน่วยงาน สาธารณสุข และผู้ประกอบการมีส่วนร่วมในการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น และให้ความสำคัญกับวัยเจริญพันธุ์ โดยวิธีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความรู้ ทักษะ และพฤติกรรม การป้องกันตนเองตลอดจนความเสี่ยงในการใช้ถุงยางอนามัย

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ผลการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัย ของวัยเจริญพันธุ์ในจังหวัดพะเยา ทำให้ทราบระดับความรู้เรื่องการใช้อย่างอนามัยของวัย เจริญพันธุ์ในจังหวัดพะเยา และทราบทัศนคติของวัยเจริญพันธุ์ที่มีต่อการใช้อย่างอนามัยใน จังหวัดพะเยา ซึ่งจะเป็นประโยชน์สำหรับการศึกษาแนวทางในการป้องกันหรือสร้างพฤติกรรม ที่ดีทางเพศ และผลกระทบที่จะเกิดขึ้น สำหรับการวิจัยครั้งต่อไป ผู้วิจัยเห็นว่าควรมีการศึกษา ตามแนวทางต่อไปนี้

1. ศึกษาความรู้ ทักษะ และการปฏิบัติตนเรื่องเพศศึกษาของวัยเจริญพันธุ์ในจังหวัด พะเยา
2. ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้อย่างอนามัยของวัยเจริญพันธุ์ในจังหวัดพะเยา
3. ศึกษาแนวทางในการป้องกันตนเองจากการใช้อย่างอนามัยของวัยเจริญพันธุ์ใน จังหวัดพะเยา
4. เปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้ถุงยางระหว่างวัยเจริญพันธุ์ และคู่รัก ในจังหวัด พะเยา

เอกสารอ้างอิง (References)

- จักรกฤษณ์ พิญญาพงษ์.(2557). พฤติกรรมทางเพศและปัจจัยกำหนดความตั้งใจใช้ถุงยางอนามัย ของวัยรุ่นชายในสถานศึกษาจังหวัดอุดรธานี. ราชภัฏเพชรบูรณ์สาร, 16(2):1-11.
- ชัยชาญ บัวผัน ปรียกมล รัชกุล และณัฐพัชร บัวบุญ.(2561). ปัจจัยทำนายพฤติกรรมการใช้ ถุงยางอนามัยของกลุ่มชายรักชายในเขตกรุงเทพมหานคร. วารสารวิทยาลัยพยาบาลบรม ราชชนนี กรุงเทพ, 34(2):62-73.
- บังอร เทพเทียน และปรีดา ตาสี.(2551). พฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยอย่างสม่ำเสมอของ นักเรียนในรอบ 5 ปี (พ.ศ. 2547-2551). วารสารสาธารณสุขและการพัฒนา, 6(3):1-16
- พจนานันท์ หันจางสิทธิ์ และกาญจนา เทียนลาย.(2558). พฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวีและ ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการใช้ถุงยางอนามัยของวัยรุ่น. วารสารสาธารณสุขศาสตร์, 45(3):272-84.

สิริชัย มาตรศรี.(2555). ลักษณะการเลือกซื้อและพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยของวัยรุ่นไทย
[บริหารธุรกิจบัณฑิต]: มหาวิทยาลัยจันทรเกษม.

สุนิรัตน์ ยังยืน อุดมศักดิ์ มหาวิวัฒน์ ธิดารัตน์ สมติ และสุวิมล สงกลาง.(2553). ความตระหนักใน
เรื่องการมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัยต่อสุขภาพอนามัยของวัยรุ่น. วารสารวิทยาศาสตร์และ
เทคโนโลยี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 29(4): 421-7.

องค์การอนามัยโลก.(2560).สถานการณ์โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ทั่วโลก.สำนักโรคเอดส์ วัณโรค
และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์,กรมควบคุมโรค นนทบุรี: กระทรวงสาธารณสุข

Silassie A, Giorgis M, Kahsay N, Fisaha Y, Zerihun Z, Tadesse K. (2016). Knowledge,
attitude and practice of condom utilization among Axum preparatory school
students. Journal of AIDS & Clinical Research.7(4):1-6.

Taro Yamane. (1967). Statistic: An Introductory Analysis. New York: Harper & row.

Thankian K, Mwaba SO, Menon AJ, Jere-Folotiya J. (2017). Gender Differentials in
Consistent Condom Use among Young People in Zambia. African Research
Review,11(4):110-22.